

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni baloldali párt közlönye.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

íratási tudósítás

írtér. írdetmény.

írtér. írdetmény. írtér. írdetmény.

írtér. írdetmény. írtér. írdetmény.

írtér. írdetmény. írtér. írdetmény.

írtér. írdetmény. írtér. írdetmény.

írtér. írdetmény. írtér. írdetmény.

írtér. írdetmény. írtér. írdetmény.

írtér. írdetmény. írtér. írdetmény.

írtér. írdetmény. írtér. írdetmény.

írtér. írdetmény. írtér. írdetmény.

írtér. írdetmény. írtér. írdetmény.

írtér. írdetmény. írtér. írdetmény.

írtér. írdetmény. írtér. írdetmény.

írtér. írdetmény. írtér. írdetmény.

Előfizetési árak: Helyben és postán külvé. Egy évre 10 ft. — kr. 1/2, évre 2 ft 50 kr.

Az új párt a választásoknál. Az országgyűlés utolsó napjában — mint tudjuk, — szélre hírdették a jobboldali lapok, hogy az ellenzék bomlik.

Ez igazán nagy zaj volt — semmiért. — Ime, megmutatta a következés, hogy alaptalan volt ellenségeink öröme, mert az a hírdetést bomlás nem vitt el négy áldozattal többet.

Ezeket sem lehet sajnálnunk. Elszakadtak tőlünk oly czébből, hogy új pártot alakítsanak, — ellenzékét a közjogi alapon.

És mi történt? A hányan vannak, annyitféle programot adnak ki. Négyen sem tudnak megegyezni. Egyik reformpártot, másik szabaddelvi ellenzékét, (?) a harmadik haladópártot akar alakítani stb.

Az elszakadtak mindannyian pártvezérségre törekednek, csak az a baj, hogy nincs kik felett vezérkedni. A kik magok közt nem tudnak egységre jutni, mikép várhatunk volna, hogy pártunkkal békében éljenek?

Igy kellett annak történni. Jó, hogy pártunk elég korán megtisztult. Ez új párt, melynek nevet maguk a vezérek sem tudták adni, tért foglalt a sajtóban, hogy egyedül tudvónak valott elvetni hírdése a világnak.

Jelentő, hogy e párt azzal kezdte meg működését a nyilvánosság terén, hogy bizonyítgassa kormányképességét. És első tette volt a közjogi alap elfogadása.

Bélelpett tehát a kormánypárt sülyedő hajójába. Hadd evezzenek együtt. E párt merész feltevésekre alapítja reményét a választások eredményét illetően. Érezve kicsiny voltát, nem erőlködik a párt barátai megválasztásán, — hagyja menni a dolgokat, úgy a mint azt a sors titkos keze intézi.

állának, nem volna más, mint — a personal unió. Ime itt is a mi programunk előnyét emelik ki. Csak hogy mi nyilvan kimondjuk egyenes óhajunkat, nem tesszük az elvünk diadalára törekvést semmitől függővé.

Az elszakadásból tehát hasznót épen nem remélhetünk. Így összetartva, meglehet, hamarabb czélhoz jutottunk volna, előbb megérthetők talán közös eszméink győzedelmét, mint külön harcolva.

És közelebbről a választások alkalmával tapasztalhatják a nemzet ítéletét. Ha igaz lélekkel óhajtanak közös elveink valóságát: akkor nem pártolt volna el tőlünk épen a küzdelem napjaiban, hanem férfias erélylyel harcoltak volna velünk együtt.

De megrendült benök az előbb szélrő hit. Megszakadt a bátor türellem fonala. Hogy bízzék aztán a nemzet oly férfiakban, kik egyszer vallott elveiket megtagadják?!

Hiszen ha ma azt tették itt, holnap ugyanazt tehetnék amott. Csak a kitartóké a dicsőség. A siker csak a hősiesség elszántágot követelteti.

Hiába erőlködik tehát az új párt megalkudni a körülményekkel, a nemzet nem fogja megtérni a napraforgó természetű bonnyákat. Az a harcos, ki hűdenül elhagyja zászlóját, nem is érdemes arra, hogy éljen!

A delegációk Pesten augusztusban ülnek össze. Tüntetésre akarják a szerbek felhasználni a király alföldi útját, ezért a becskeréki érkező elhalasztatott máj. 5-re. E hó 21-én tartatott az első értekezlet, ezekben folyt le: jelen volt 250 tag, a kik közül öven határőrvidéki, ezek nem szavaztak. Egy tívrat azzal remít, hogy itt a messzebből igazságos rendszere állapított meg.

A munkásvezetők ellen indított hűtlenségi per tárgyalása tegnap vette kezdetét. A közönség nagy érdeklődéssel mutat ez ügy iránt. Ismét magas vendéget várnak a fővárosban. A mecklenburgi schwerini nagy herceg keleti útjából ma volt visszakeresendő a fővárosba, hol az előkészületek megtételek álló fogadtatására.

Észrevételek a belügyminiszternek Debreczen sz. kir. város szervezeti munkálataira vonatkozó leírására. (—) Előre bocsátjuk, hogy a törvényhatóságok rendezéséről szóló 1870. 42-ik t. cz. 64-ik §-a alapján — mely megengedi, hogy a sz. kir. városok, sajtóságs helyi viszonyaikhoz képest, belügyi szervezeteiket magok állapítsák meg — azt kellett hinnünk, hogy a belügyminiszter, — kire a törvény által a szervezési munkálatok megbízása bízott — nagyobb városok rendezési munkálatainál nem fog saigouran ragaszkodni a központosítási rendszer megszabásához elveinek.

Azonban e hitünkben nagyon csalótkozánk, midőn a lapunkban is közlött belügyminiszteri leírattal olvastuk. Mert abban a központosítási rendszert még saigouruban látjuk alkalmazva, mint ahogy a törvény alapján várunk lehet. A törvény valami nagyszerű, fölemelkedtebb gondolat által sem látjuk vezéreltetve lenni a belügyminisztert e munkálat megítélésénél. — Mert a belügyminiszternek majd minden lényeges észrevételét azon tételre vibetjük vizsgálva, miszerint a törvényhatóságok a kormány atyáskodása, gyamkódása alá helyeztessenek!

Mily óriási különbség van az 1848-ik évi és az 1870-ik évi törvény által megszabott hatáskörre nézve a törvényhatóságok életben! Az 1848-ik évi törvénynek valóban önálló, önálló törvényhatóságokat akartak létrehozni, — jól tudván, hogy a szabadabb mozgás fel-felirú az életet. Az 1870. 42-ik törvényezik pedig — bár szóval önállóságról beszél, tényleg, alárendelt, szolgai engedelmisséggel tartozó közegeket állított fel.

És amellett a közigazgatás érdekeinek feloldozó mindent az által, hogy a belügyminiszter teszi az összes törvényhatóságok bírájává, urává! Valóban, aig van valami kívánatosabb, mint az, hogy a törvényhatóságok, a nemzetet ezen ezen erős tagjai, a kisserül gyamkódás alól mielőbb felszabadítsanak. És a szabadulni ellenzéknek ez lesz egyik feladata!...

De lássuk már a részleteket! A belügyminiszter nem helyesli, hogy külön gazdasági tanács állítsanak fel a java-latban; mert — ugymond — a tanács van hivatra úgy az állami, mint az önkormányzat körébe és ügyek teletti intézkedése; annál fogva a gazdasági tanács mint önálló hatóság a közeg a munkálatból egészen kihagyandó. Ugyan mit tesz tehát a törvény 64-ik §-ban foglalt azon engedély, hogy a törvényhatóságok belügyi szervezeteit a helyi viszonyokhoz képest, megok állapíthatják meg?

Hiszen a gazdasági ügyek nem tartoznak az állami a politikai eljárás körébe! Hiszen az államélet uradalm, vagy gazdaság tulajdonosa elkülönítheti gazdasági ügyek kezelését hivatali vagy családi teendőit! Hiszen, ha a belügyminiszter kellő körültekintéssel járna el a nagy vagyonnal bíró városok érdekei feloldozásánál: megatartozék javaslani, hogy a közigazgatási és gazdasági ügyek kezeléséigymintái elválasszassék; hogy miad a közigazgatásban a gyorsaság, a pontosság, mind a gazdaságban a celszerű és sikeres intézkedések biztosításának!

De meg a belügyminiszter nem is fontolta meg, hogy a szervezési javaslat nem külön önálló hatóság közeg felállítását czélzóta, a gazdasági tanács szervezését; mert a javaslatban nyilván ben foglaltatik, hogy a gazdasági tanács önállósági hatáskörre csak a közigazgatás által rábízott ügyek végrehajtására terjed ki; egyebekben pedig csak véleményező közeg. Ha a közügyek állapítja meg a költségvetést, ennek keretén belül egyes tisztviselőit is megbizhatja a végrehajtásra; miért tagadjatik tehát meg a jog a gazdasági tanács czémmel felállítani szándékát közzététel?

Debreczen város a gazdasági tanács felállításával csak azt czélzóta, hogy a város fontos bírtok- és gazdasági érdekei szakszemélyek vezetése alatt folytonosan figyelembe tartassanak; hogy a gazdasági tisztviselők ne használtassanak közigazgatási ügyeknek vitelői.

is; mert a tapasztalás igazolja, hogy különben sem a közigazgatás, sem a gazdálkodás érdekeire kellő gond nem fordíthatatik. Ha helyes volt a közigazgatási és törvénykezelési ügyek vitelét külön közegekre bízni: mért ne lehetne ezt a gazdasági ügyekre nézve is megengedni? Tehát a belügyminiszter jónak látja, a közigazgatásnak feloldozni a városok vagyoni érdekeit; melyek pedig a jöletnek nagyobb biztosítékai, mint am azok!... (Folytatjuk).

Készülődések a jövő választásra. * * Pest vezékedik a választási mozgalmakban. Tegnapelőtt nagy dolgok folytak itt le. A Terézvárosban megalakult a Jókai párt s Jókai nagy lelkesedéssel képviselőjelöltül kiküldetett. — A kétféle szakadt jobboldali Jókai ellen két jelöltet tűzött ki, mind két párt győléseket vasárnap. A Liptai párt győlésén mintegy 250-en lehetnek, ezek a Terézvárosi is bejárattak utongva. — A Radoczapárt a „temetkezési egyesület“ (?) helyiségében tanácskozott ugyanekkor. — A belvárosban Deák Ferenc a kormánypárt jelöltje; az „öreg ur“ a nála tisztelő külötteknek a többi közt ezt is mondta: lehet, hogy egyik máskik tárgyban tévedtünk; de a tévedést helyre igazítja az idő, de az alapján rendiellennek kell maradnia; mert ha az alap megrendítettük, előre láthatatlan bajok fognak bekövetkezni, (?) melyek az országot veszélybe dönthetik. Az öreg ur legfeljettebb kincse — úgy látszik — a közösgyes ki egyezés. — A Ferenc városban ugyane napon adott számot Vidacs János megbízatásról, temérdek nép gyűlt össze, Vidacsot este faklyázóknak tiszteltek meg, s jelöltül újra kiküldetett.

Budán az ellenzék tömörült a választási alkalomra. A bándi választókörletben az ellenzék e hó 20-án gyűlést tartott, s Móricz Pál egyhangul kiküldetett képviselőjelöltül. Nagy-Károlyban tegnapelőtt a baloldali gr. Vay József elnöke alatt megalakult, s Kővetjelöltül Domahidy István tűzött ki. (E kerületet eddig Kende Kanut képviselte).

A radon az ellenzék győzelmé, legalább egyik kerületben, biztosnak tekinthető. Chorin Ferenc baloldali képviselő hozza értekezletor rendkívüli üléseket fogadtatott; a jobboldaliak közül nemelyek az ellenzék jelöltjehez csatlakoztak, mivel gr. Rádai kir. biztos jelöltséget nem helyeslik. Kézsmárkon Ludvig szelleme még nem halt ki; az ellenzék szírdán áll érdekjelöltje Vészei Tamás mellett, jövő megválasztása kétségtelen. Ime, az ellenzék tere is szélesbülni kezd. Csak előre!

Külföld. + A külföldi politika izgalmas élénksége a lefolyt időben viszathatást kezd szülni az ellenzék irányban s a külföldi hírlapok telvük — fresszögöl. Egyes híreknél egyebet alig találunk, mi említere méltó lenne. Franciaországban Páttynak londoni követé lett kinevezetése általános helyesléssel fogadták. Thiers utolsó párisi esztélyén ismét kifejezte hó óhaját a Párisba hódni végleges átköltözés iránt. — Angliában a közvélemény nyugtalanodik azon Amerikából érkezett híri miatt, mely szerint a washingtoni kabinet nem akarja visszavonni a hírdet emlékiratot. — Norvégiában ismét elvetette az országgyűlés az indítványt, mely a hivatalnokokat felszabadította volna azon körtelestől, hogy a protestans vallásazon tartozassék. — Szerbiában e hó 18-án nagy ünneppelylel ültök meg a belgrádi vár adattársának évfordulóját, Kis Zvonimirkban újabb öszökörzés volt a szerb és török katonák között, mivel ez utóbbiak egy szerb tisztre lötek s azt megsebesíték. A szerb és török kormány közti egyenlenségek a berlini kabinet közbejárása által megszüntettek. — Rumaniaiban ismét rebesgetik, hogy Károly fejedelem elhagyja az országot. E hírek forrása azonban csak azon tény, hogy a fejedelem nejt, ki most Olaszországban időzik, maga fogja hazahozni.

— Készen vagyok teljesen. Menjünk edes herceg. . . Tudom, hogy ármánykodnak ellenem. . . de szerencse, hogy ismer. . . ezekben a kormány kinevezése. . . én meg akarok ígértemek felelni. — Helyesen, hanem hát modoljon már egyszer ki helyéből. Smilanskyk habozott; most lábához akart borulni Lubownak, hogy védje őt, majd az ablakon át kívánt elszökni előle. De végre is összedobta erejét s leküzdve a páni rettegést, mely elfogta, lehető nyugodtan mondá: — Menjünk, süssünk ezredes ur! e reggel minden perze fontos a kormányra néve. Ezt mondva még a mosolygást is megkieslő, hogy nyugodtnak látszassék. Hallgatagon kísérté a palota előtt álló fekete kocsig, mely az elfogottak szállítására volt rendelve. A csendőrök utat törték az akkorára oda csodált bányász sokaságon, aztán kocsiba emelték a most halott halvány Smilanskyt. — Est valószínűleg ájulás fogta el. Szeinei

— Készen vagyok teljesen. Menjünk edes herceg. . . Tudom, hogy ármánykodnak ellenem. . . de szerencse, hogy ismer. . . ezekben a kormány kinevezése. . . én meg akarok ígértemek felelni. — Helyesen, hanem hát modoljon már egyszer ki helyéből. Smilanskyk habozott; most lábához akart borulni Lubownak, hogy védje őt, majd az ablakon át kívánt elszökni előle. De végre is összedobta erejét s leküzdve a páni rettegést, mely elfogta, lehető nyugodtan mondá: — Menjünk, süssünk ezredes ur! e reggel minden perze fontos a kormányra néve. Ezt mondva még a mosolygást is megkieslő, hogy nyugodtnak látszassék. Hallgatagon kísérté a palota előtt álló fekete kocsig, mely az elfogottak szállítására volt rendelve. A csendőrök utat törték az akkorára oda csodált bányász sokaságon, aztán kocsiba emelték a most halott halvány Smilanskyt. — Est valószínűleg ájulás fogta el. Szeinei

— Készen vagyok teljesen. Menjünk edes herceg. . . Tudom, hogy ármánykodnak ellenem. . . de szerencse, hogy ismer. . . ezekben a kormány kinevezése. . . én meg akarok ígértemek felelni. — Helyesen, hanem hát modoljon már egyszer ki helyéből. Smilanskyk habozott; most lábához akart borulni Lubownak, hogy védje őt, majd az ablakon át kívánt elszökni előle. De végre is összedobta erejét s leküzdve a páni rettegést, mely elfogta, lehető nyugodtan mondá: — Menjünk, süssünk ezredes ur! e reggel minden perze fontos a kormányra néve. Ezt mondva még a mosolygást is megkieslő, hogy nyugodtnak látszassék. Hallgatagon kísérté a palota előtt álló fekete kocsig, mely az elfogottak szállítására volt rendelve. A csendőrök utat törték az akkorára oda csodált bányász sokaságon, aztán kocsiba emelték a most halott halvány Smilanskyt. — Est valószínűleg ájulás fogta el. Szeinei

Hirdetési díj: Öt-hatásos petitorért 5 kr. Nagybbr terjedelmű, mint szinten több ízben hirdettek, alku szerint a legolcsóbb árért. Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr. Nyilt-tér-en megjelenő közlemény öt-hatásos sorra 15 kr. Név- vagy bérmentelenül beküldött kéziratok nem vétnek tekintetbe. — Ugy szinten kéziratok semadának vissza.

A „Tiszavidék“-nek. Ezutal nem sok bajunk lesz vele. Mert maga ideái az általunk felhívott cikkét, melylyel bizonyítottuk Tisza Kálmán elleni eljárását az árkvárosultak javára tett indítvány tárgyában. De az ő felsége által, a trónbeszédben állítólag Tisza Kálmán ellen intézett megrovásról, melyet ellene fordítottunk, bőlösen hallgat. Jó lett volna ama cikklet is szórol szóra idezni; mert abban az állítatik, hogy a kudaroz egyenesen Tisza Kálmánt érte. S így, mivel hallgatag beisméri ide vonatkozó észrevételünk helyességét, ehez többet adnunk nem szüksegek.

A „Tiszavidék“ többi feleselése szárnypórbálgatás az elzék légrékében; de úgy látszik, hogy ez a világ nem neki való. Elég legyen finom élezelelésebből csak azon kifejezést felhozunk, hogy „ő a s e l l e m i k é r ő d z s e k nek nem barátja“; — tehát a nem szemellenk igen? Elismeri a Tiszavidék, hogy ő dogmakörből reszét, de a hitelv neki nem tetszik — a politikában. A mi a „ni rime, ni raison“ végezávit illeti: azt látjuk, hogy e jellemzést saját é s n j é b ő l metszette ki!

UJDONSÁGOK. * Az egyházkerületi közgyűlés ma is folytatott; a tegnapi ülés jegyzőkönyve hitelesített. Legnevezetesebb ügy volt a t ö r e s z e n t i k l o s i ; erre nézve azon kérdés merült fel, hogy vajon a kath. lelkész által véghez vitt esztek érvényes-e, vagy nem? E kérdés élénk és érdekes vitát keltett, s különösen K. Tóth Mihály és Kovács Ferenc tanár szölkak a gyűlés bővében; végre a határozat az lón, hogy az illető párokat újlag ö s s z e k e l l e s k e t n i a református lelkész által. Fordult elő több magán érdekű dolgot. Végre a beregi tanítói értekezlet, kérvénye olvastatott fel az iránt, hogy engedésként meg az értekezletnek saját kebelől választani elnököt, s ne papi befolyás által — mint az egyházmegye akarja. — Többségek be az állás; a kérelem megadott, azon záradékkal, hogy jegyzőkönyveket az egyházmegyei terjeszték fel. A gyűlés holnap is folytatatik.

* Még sines fűgözje a z e g y h á z k e r ü l e t e k. A mai gyűlésen Hájnal Ábel mint a szavazatszedő bizottság elnöke jelenté, hogy a fűgözésre berkezték szavazatokat illetőleg, általánosan a t ö b b e s z e n k i s e m e y e r t. Tóth Sámuel tanár s egyházkerületi ügygözre 244, Kiss Áron esperesre 174, Pápai Imre esperesre 150 szavazatot esett. Több egyház nem szavazott. Uj választás fog elrendelteni.

* Nemethy Lajos elválasztott ref. lelkész meghívására holnapután fog B. Ujfaluba indulni az egyházi küldöttség. * A „Tisza“ biztosító és jelzőlogbank alapszabályai, magán forrásból vett értesülés szerint, lényegtelen módosításokkal, már a kereskedelmi miniszter elé terjesztettek megerősítés végett, s remélhető, hogy néhány nap alatt leérkeznek. Eszerint tehát kilátásban van, hogy a társulat ma jus h o f o l y t a n v e g y e k e n m e g a l a k u l, rendezi magát, megválasztja választmányát, igazgató tanácsát stb. s szervezzen magát, hiszen hovat tetteleg meg is kezdendi működését. E társulat eddigelő is sok hasznót tett a helybeli és kíváit vidéki üzleti érdekek javára az által, hogy tetemes összegeket helyezett el a pénzintézeteknél. S z e p e s z y K á l m á n, a társulat tervezője a legközelebbi választmányi ülésekben előterjesztett, s köztetszésben részesült emlékiratával, — mely a társulat jövő szervezetét, gazdaság gyakorlati ismeretekkel s nemzetgazdasági tanúságokkal ellátva, állítja elő, — eddigelő is igazolta szakértelmét s a vezénlyete hivatóságait; s bizton lehet várni, hogy a társulat ügyei, vakmerő kockázattal a közönségek, mind a részvényeseknek hasznára, kitűnően fognak állva vezetetni.

* Székeres Pál gym. tanár temetése a tisztartásuk s a közönség részvétele mellett tegnap délután ment végre; a templomban K. Tóth Mihály tartott gyönyörű szónoklatot; az elhunyt iránti tiszteletből közreműködött a főiskolai énekkar is, s majd a czeledutezai sirkertbe kísértettek a drága hamvak. Péke lengjen a munka közben kidőlt férfi porai felett!

* Halas köszönetnyilvánítás. Indítatva azon átlános részvét által, mely a rám következett szomorú változás, szeretett ked-

czétalanul s bizonyos pont nélkül bámultak ki gödrökéből, s midőn négy izmos kar a kocsiba ereszköl, összeesett tessel zsohant a kipárnázott ülésre. A kocsijó bezárták; a csendőrök a felhagókön foglaltak helyet; az ezredes pedig hátras lovára veté magát. A négy ló által vont jármű csakhamar elérkezett a foglyok házához. Itt a herceg leszókött parapáról s parancsolta, hogy a foglyot emeljék ki. A fogly többiszeri felszólítására sem mozdult ki hátrahanyattolt helyzetéből. Lubow roszt sejtve csóválgatta fejét, s midőn két csendőr a magángondnókat kiemelte a kocsiból, szorosabb vizsgálat után egy tállta, hogy ez egy rendkívül vékony túrlal sziven van szurva. A „66“ fekete nyelven, mely a ruhák közül csak egy hüvelyknyelven állott ki, olvasható volt: „A hazafurónak!“ (Folyt. következik.)

TÁRCZA. LENGYEL KAMELEON. — Beszély. — (Folytatás.) Két lépés után azonban mégis hátra fordult s egy meredt fenyegető tekintetét vetett a még mindig ugyanazon helyen álló Szeve-riane. Aztán ismét megindult és inkább futva, mint menve, sietett lakostályaiba. Nappali szobájába érve oly erősen ránta meg a csóngettűt, hogy a himzett selyem vonó az első rántásra kezében maradt. Egy szolga rohant elő, látszott rajta, hogy valami nagy veszedelmét vélt ura szobájában. Smilanskyk dühösen kiáltott rá: — Egy bérkocsit rögtön; 10 percz alatt itt legyen, különben felakasztatok. A szolga gyorsan távozott, oly gyorsan, hogy még a szokásos meghajtást is elhagyta.

Az exvölégény irasztalához lépett s annak rejtékhozájáról többendebli iratokat vett ki, melyek közt a kinevezési okmány is ott volt. Mindezen papirokat gondosan megszemlélte, aztán felöltönye zsebébe rejté. Később az ablakhoz lépett, kitéintett azon, s viszszalépre fogai közt mormogta: — Azt hiszik, hogy keresztült vonták számításomat! Megirták a halálos ítéletet. . . haha, gondoljátok, hogy ezzel ki van olva a világm, mely készen volt, hogy közzétek zuhanjon? oh nem! Nyugtával dicsérjétek a napot. Az egyik asztalhoz futott s felragadta onnan kalapját. — Gyorsan föl a városba; nem mintha félénk nyomorult hatalmútlak! — de mert eleget akarok tenni kívánságuknak. . . Még ma emborvált kell innia a földnek. — A terem ajtaja ismét megnyílt s azon a szolga lépett be, momoton jelentéssel. — A kocsik kész; — a palota kapuja városba szándékozom. — Nagyon jól van! úgy hát kövessen.

1872. IV. év

ves férjem halála a végzettségét elvérték al-
kalmával minden oldalról tanúsított, — leg-
nyilvános érettségét a hivatásból kifolyó szent
kötelességemnek ismerem, a főtiszt. egyh. kö-
rület főtisztelendő és méltóságos elnökségének,
segédnöknek és esperes uraknak, a nemes
városi és egyházi előjárásnak, nemkülönben
a helybeli róm. kath. lelkészi és gym. tanár-
karnak és az orsz. gazd. tanintézet tanárainak,
de legközelebb a ref. főiskolában működő
összes tanároknak és a városi és főiskolai köz-
tanítóknak, végre a főiskolai énekkarnak és
az egész tanuló ifjuságnak — hálás szívvel
eredő ismételt köszönetemet nyilvánítani. Deb-
reczenben 1872. apr. 23. özv. Szekeres Pálné,
Fogácses Zsuzsanna.

* **Tisza Kálmán** egyik nagyreményű
fia közelebb tett magán vizsgát főiskolánkban
a IV-ik gym. osztálybeli tantárgyakból. A taná-
rának a legnagyobb kitüntetéssel beszélnek a
névnapokról, s különösen kiemelik a történe-
lemben és természetben való jártasságát s törte-
nemes ismeretét, annyira, hogy ily készséggel
az érettségi vizsgán is kitűnően mehetne
át. Különös kedvence a történelemből a Habs-
burgok korszaka, mely korral beható ismerteté-
ssel. Így itt is beteljesedett, mit a költő
mondott: „Csak sást nemzenek a sasok, s nem
szül gyáva fiát Nubia párduca.”

* **Egy derek polgár** kibúrt tetemét ad-
ták ma át a sír örök hazájának; Toroczkai
János közrendű polgár, ki mint az egyházi
egyik legbuzgóbb tagja, és mint lelkes hazafi
volt ismeretes, ma temetett el, a rokonok és
ismerősök nagy száma részvételével. Le-
gyen könnyű a föld porainak, s áldás lebe-
gen sírhantján!

* **A Lengyel Kamaleon** — című tár-
czánk a héten véget ér, s ekkor a híres
svéd írótól **Schwartz Maria** szonettől
fogunk megkezdni egy nagyobb regényt,
melynek címe: „Egy nemes ember le-
ányja.” A mű a nevezett írónál legkedve-
sebb, s legvonzóbb regényeinek egyike.

* **Vasárnap** roszul ütött ki. Néha a heti
vásár is látogatottabb, s eredményesen kitűnőbb.
A pénzhány nagyon érezhetővé vált; úgy,
hogy pénzintézetünk — a hol még pár
hétet ezelőtt bőven heverték nagyobb összegek,
csakhamar kifogyott a pénz. Aki szükségét
kívánja pótolni, még haragszik, hogy az agio
nem áll magasabban. — Vajon e pénzhány is
egyesen nem utal az önálló bank mielőbb
létesítésének szükségére?

* **Távirányító győzelem.** Tegnap Pestről
délután 1 órákor indítottak utunk érdekes távi-

ratok lapunk számára; megérkeztek Deb-
reczenbe 3 óra 25 perccel, és nekünk később
szépségesen 4 1/2 órára. Tehát a helybeli táviradi
hivataltól szerkesztési irodánkig egy óra és 5
percze volt szükség. A táviratok, a késő kés-
besítés miatt, lapunkba nem jöhettek.

* **Jól esik feljegyeznünk** mindig a főis-
kolánk iránt mutatkozó érdeklődést; nem
hagyhatjuk azért megemlést nélkül, hogy egy szor-
nyú jövedelméből élő debreczeni polgár 34 db
iskolai sorsjegyet vett meg, s még az ezért járó
perccentról is lemondott. Sok ily lelkes téifut
városunknak.

* **A kistéplomban** a karzat kijavítá-
sán dolgoznak, minél előbb ott holnap, szerdától
kezdve a további intézkedés — nem tar-
tatik istentisztelet, mit is a nagy
közönség érdekében jónak látnak nyilvános-
ságra hozni.

* **Szivarványos volt** tegnap az ég alja;
gyönyörű ikenet húzódott az végig az észak-
keleti égen, s mint első ily jelenségnek, termé-
zetesen sok nézője akadt.

* **Kis tolvajok.** Csató Józsa bádognas inas,
13 éves, Füzü Kálmán 7 éves, vasárnap és het-
főn temérdek apróságot loptak egy panorámá-
ból, tegnap azonban rajta csíptettek, s már az
ellopt tárgyak egy része meg is találtott.

* **Kéjutas az vasuton.** A múlt vasár-
nap igen népes volt az északkeleti vasut min-
den kocsija; ember hátán ember; és az értelem-
mes vasuti személyzet gyönyörűsége felalálta
magát s az uri embereket is rendre hajította —
a máhalkocsiba, hol lélegzetet is alig lehet venni.
Kik e hirt beküldtek nekünk, azt szeretnék
tudni, hogy vajon a közönség van-e a kocsikért,
vagy a kocsik a közönségért?

* **Nem mulhatik el** meg a vasár-
nap nagy kihágás nélkül; a múlt éjelen néhány
vidéki kocsi garázdálkodott az utakon; meg-
támadtak öt honvédet és minden ok nélkül, s
egyét közülük úgy elverték, hogy az ágyat
kenyelen örizni. A tettesek közül egy már
elkerült.

* **A bódé feltörök** feltalálása iránt érde-
lyesen folynak a vizsgálatok, egy cigányasz-
szony és két gyermek a miatt már be is van
fogva; anyai már tudatik, hogy a tolvaj cig-
ányesereg mintegy 60 főből állott.

* **A császári ottomani lovarkörben** a
vásártéren Dersin József a török szultáni lo-
varda igazgatójának vezetés alatt Szerdán
április 24-án nagy díszelőadás s itt elő-
szőr magasabb iskolai lovaglás „Don Karlos”

névü lovon, nyargalva Páry Zsuzsanna k. a. által
Kezdeté 1/2 órákor seta. Mindennap nagy
előadás.

Színházi szemle.

* **Pénteken** ápril 19 adott „A strike”
100 arany pályadíjt nyert népszimni, 3
szakaszban, irák: Szegligeti Éde és Balázs Sándor.
Szerecsételemből népszimni nem került
talán még ki magyar szerzők tolla alá, mint
„A strike.” A kompozitio silány, a kidolgozás-
ban nincs semmi elevenség, az egész nem
egyéb, mint valószínűleg mese keretében össze-
csomósított népdalhalmoz, s o dalok minden
indok nélkül vannak összefűzve. Így nem csu-
dálhatjuk, ha a színház csaknem üres volt.

Mit szóljunk az előadásról? Az esetlen
szerepek a legjobb kezében is hatástalanul
maradtak. V ez ériné és Gerecsé kedve-
sen daloltak. Legjobb alak az egészen István
daráci, kit Zöldi kitűnően személyesített. E
darabot bátran átadhaják a mulandóságnak.
Szombat on április 20-án felemlé-
helyárk mellett „Lear király.” A közönség
előtt eléggé ismert tragédia ezuttal teljesen
újres nézetét előtt játszatott el. Talányzerű ér-
telmeslegéssel bir előtűnik azon eljárás, mely
szerint a városi közönségnek — mely pedig
mulatni, azaz vigadni szeret a színházban —
shakespearei tragédiával kedveskednek, és pe-
dig kettős áron. No de hiszük azt, hogy az
ezuttal tapasztalt felülélesnek meglesz kívánatos
hatása.

Vasárnap „Trapezanti hercegnő.”
Tanneré Rafaelje mintaszerű volt, a fogfájás-
dalt ismételnie kellett; a közönség többször
zajosan kitapsolta. Az előadás egészen is sike-
rült. Közönség: szép számmal.

Hétfőn „Bánk-bán.” Az előadás mind-
inkább kerekdeddé válik, miben Tannernek is
van érdeme, mert ez alkalommal már jól tudta
a bordal második versét, melyet most egész-
ben is sokkal nagyobb bizottsággal és hatással
énekel. Utólag megemlítjük, mit mindjárt első
jelenetünkkel kellett volna tenünk, hogy a
zenekarban különösen kitűnik a gondok, me-
lyet Szezlit s József mesterileg kezel.

M. Keresztes ápril 22.

Tisztelt szerkesztő ur! A debreczeni pap-
választás iránt védeken is érdeklődéssel szok-
tunk viseltetni, és pedig nemcsak azért, mert
Debreczen — mint képzettetésű egykori helye

félle kegyelettel, büszkeséggel tekintünk s jól
esik tudnunk, ha ott nagy nevű egyházi szö-
nokok vannak, kik felekezettünkre fényvász-
lógatnak; hanem azért is, mert szükségünk
lajtuk annak, hogy az egyházi szónoklattan
hallgató ifjuság előtt példányként állítsanak elő
fértak, kikről tanulhatnak azok, kik idővel
lelkis tanítók leendnek. Erdeklődésünket az új
választásnál siker koronázta. A jelenleg műkö-
dő három országos hírű szónok mellé közelebb
egy negyedik választott Némethi Lajos b. új-
falui lelkész személyében, ki nézetünk szerint
fényes állást méltóan betöltendő. A szerencse vá-
lasztás felett nem lehet örömlenket eltitkolnunk,
de ez öröm fájdalmas, hogy maga után, a töle való
megfosztás fájdalmát. Nem lehet őt, vidékünk
széllő lelkü, kenetes ajku, bölcs tapintatu lel-
kesét, illetőleg kedvelt tisztársunkat könnyen
felejtünk.

Nem felejtethi el különösen a b. újfalui
egyház, mely bence buzgó lelképástorát, isko-
lájának szellemi építőjét, bölcs kormányzóját
vesztette el. E vesztésének s abból folyó fájd-
almának hi kifejezését adott azon megható je-
nyetben, midőn az előjárók érzékenyülten
sírva kérték, hogy ne szakassza félbe köz-
hasznu működését, legyen továbbra is atyja,
szellemileg vezénylője hozzá forrón ragaszkodó
gyülekezének. A kérelem sikerét veszté azon
fényes megtiszteltetés és bizalom erkölcsi ér-
teke mellett, melylyel őt első egyházunk meg-
ajándékozta.

Oh elhagyandja egyházát, el vidékünket s
miután tudjuk, hogy a gondviselés által szá-
mára kijelölt útról visszalépésre semmi ok
nem kényszerítheti; immagunk kellene vadal-
nunk, ha nem kívánók: hogy mostani nagy
lépését soha megbánás ne kövessék; legyen hi
vataloskodási pályája tövisten s bődög meg-
elégedésben emlékezzék meg azokról, kik őt
felejteti soha nem tudják.

Ember Pál m. k.

Fővárosi értesítő.

* **Pesten** a tanács felelősségre vonja a
lelkészeket az anyakönyveknél tanúsított ha-
nyaságért.

* **A német színházteréna** levezető
csatornát fedő homokban emberi csontvárat
találtak.

* **Sokat beszélnek** a lapok a trón-
örökösöiről; mondják, hogy nem daczos, néha
ugyan nincs tanulási kedve, de ezt kiptólja
mások, jól lovalog, apjával, nővérével ügyesen
billiárdozik, szavalni is tud, stb.

Belföldi hírek.

* **Hódmezővásárhelyen** a köze-
lebbi lelkészválasztáskor Abrai Károly és pártja
nagy vereséget szenvedett, a mennyiben a min-
den tekintetben kitűnő jelöltök megbukott, s
egy Karancsi nevű káplán választott meg lel-
késnek. A vásárhelyi nép a jeles készültéggé
Veres Károlyban sokat vesztett, s Abrai aján-
latának el nem fogadásában saját érdeke ellen
cselkedett. Ámde ő lássa.

* **Szegeden** egy sirt ki akartak
rabolni, de a tettesek észrevétlenül, elfogattak.

Délutáni posta.

— **Komárom**, ápril 22. Városunk vá-
lasztói legnagyobb lelkesedéssel egyhangulag
Ghyecz Kálmánt tüzték képviselőjelöltjükül;
kijelenték, mindnyájan csatlakoznak a küldöt-
séghez, mely öhajtaukat és kérelmüket tolmá-
csolja a nagy hazafi előtt és biznak eljárásuk
sikerében, mert kérelmük a háza kérelme hi
fához.

— **Prága**, ápril 22. A feudalista nagy-
birtokosok tiltakozás mellett tartózkodtak a sza-
vazástól, a választási tiltakozást a helytartó
visszautasította.

— **Madríd**, ápril 22. Az összes minisz-
terek és tábornokok a királynál vannak össze-
gyűlve; nagymérvű katonai előkészületek tétel-
nek; a királyi palota erősen őriztetik.

— **London**, ápril 22. Igen alapos kiá-
tás van az Amerikával való kiegyezésre.

Nyitlter.

Eladó szöllő.

A vénkertben 6 kapa jókarban levő
és sok termő nemes gyümölcsfával ellá-
tott szöllő, pajtával sajtóval és süretről
edényekkel együtt, kedgvező feltételek
mellett eladó.

Értekezhetni kis mester utcán 1385-
dik szám alatt.

217 1-10

Felelősszerk. és kiadótulajdonos: **OLÁH KÁROLY.**

1872. IV. év

Előfizetési ára

Helyben és postán
Egy évre 10 ft — kr. 1/2 év
Fél évre 5. — — Egy é-
Előfizetési pénz s minden
Főpiaz, Veszey-ház
szerkesztésébe bérmentve

Előfizetési hely

Telegráf K. Lajos K
desében s a szerkesztőségnek
a postahivatalkó ut

A csalhatat

* **A magyar főv-**
megy elől a jövő kizűd
ben. Mozognak a pártok
Mind komolyabban
Az ellenékek nagyob-
a központban is, mint e-
hett. Erről fényesen
közlebbi napok történe-
Mag is huzták a jo-
haragot. S huzták azt
tétkben, hogy csakugyan
het szegényeknek.

Nagy bajnak kell
lárna nagy. A jobbo-
hangosabbau még nem
most.

E rendkívüli álla-
asztán a véstjelzőket, s
észszel beszélnek, hogy
az elvakult pártszenvet
nevetés nélkül.

A vételek érintke-
oldali siralmas állapo-
gessé válni.

Hogyne, mikor fitt
hogy menekülhessenek
Ugy tesznek épen
nő, ki uton-utólen hir-
talanságát, s rágalmaz-
saját büntelenségét hit-
a kik ügyét csak az ő e-
merik; — mig az itél-
csuszva kér bocsánatot
járt, csakhogy szabad-
Igy a jobboldal is
Képzelt vívmány-
helyességét hirdetik or-
jaik könyek között
zönségüknek, mily mélt-
az ellenékek, még ellent-
hogy szavaik helyesség-
dig saját közönségük
zonyítsák, elkiabálnak
zékrol s nem tudják be-
hogy a pártok itől bi-
vélemény hang ztassa
mentő szavát.

Nagyon nyughata-
a másik oldalon.

Látszik, hogy n-
őnerejében. Tánuszok
Küldtanak a főisp-
S teszik ezt nyilvános-
Igy arcul nem es-
mányt, mint saját ügy-
Hát a főispánok, e-
teszevzerekké nevezette-
a közigazgatás vezetése-
lom fenntartására állítu-
ságok?

Köszönjük szépen
De ha már a f-
átalában az ország hi-
teseket akarnak csú-
bün-e azokat a nemze-
Ily gazdálkodás-
többség megenged ma-
Veszzen bár mi-
mánya gyepől maradjon
a cél.

Hiszzen ha ez ne-
akkor csak nem besz-
darságot, még saját e-
jobboldal, hogy tábor-
és nemzet jövője.

Az ily nyilatkoz-
nalmas mosolyt érden-
Azonban még to-
zas álmaik magyaráz-
ják, hogy az ellenékek
var, rendtelenség, bu-
dalom ülnek diada

TÁR

LENGYEL K

— Besz-
(Folyt)

Az idő nem volt
hogy hol kaphatta a ha-
Az jutott eszébe,
mában a feleletet Smilan
foglalt.

Most tapasztalva, a
fog valhatni, helyre ak-
Megrendelte tehát,
a börtön boncterembe
fölpattantva paripájára e-
s Violensky palotába.

Mire oda ért, a-
oszlott már, hogy pa-
kénytelen binni addig,
Csupán a lefogolá-
rohant föl a lépcsőzetlen

H I R D E T É S E K.

Nyakkendők nagy választékban.

Hirdetmény

a férfi divatteremből!

Van szerencsés értesítem a n. közönséget hogy férfi fehé-
nemű raktárunkat a legnagyobb és leggazdagabb választék-
ban kiegészítettük, s különösen ajánljuk:

szines carton ingeinket 2 külön gallérral,
szines oxford ingeinket,
Chiffon ingeket, sima, hosszú és kesztyű róvatos elővel,
Creasingeinket,
Valódi rumburgi ingeket, igen jutányos meghatá-
rozott árak mellett.

Bátor vagyunk egyszersmind férfi divat és fehérenmű áruinkra,
mely minden ide tartozó cikkel gazdagon el van látva, a vásárt látogató
közönség figyelmét is felhívni, s tisztelttel maradunk

Rott Lipót és testvére.

Debreczen, Czeglédutca 2. sz. a.

Férfi és női glacé kesztyűk, a legjobb minőségben.

Hirdetmény.

Egy helybeli fűszer-üz-
letbe **tanuló kerestetik,**
tudakozódhatni e lap szer-
kesztőségénél.

213 1-3

Arverési hirdetés.

Kovács Lajos Debreczen város pol-
gármestere részére Zicherman Ignácztól
300 it s járuléki erejéig 1871. márczius
10-én bírónlag lefoglalt 25.000 db tégla,
— 45000 db cserép. — 30.000 cserép
stelsai, — db lö, szekér és szereszm, és 2
db svaici tshén és 40000 db rovatékos
cserép. — a tek. kir. járásbírósnak fol-
yó évi 904. sz. a kelt végzés folytán
folyó évi maj. hó 3-án d. u 3 órákor al-
presnek a cserépvetőbeli lakásán azonnali
kész pénz fizetés mellett a becs áron alól
is eltag adatik. — Mire a venni szándéko-
zók ezennel meghívattak.

Kelt Debreczenben 1872. ápril 17-én.

Várady Imre
végrehajtó.

207 2-3

Alulírott nál kaphatók keneczébe (fir-
náczb) tört mindennemű
festékek
a legjobb minőségben tartósság és
gyors száradásérti ke z e s s é g m e l-
lett jutányos áron. Elvállal egy-
szersmind mindennemű szobafestési
és egyéb keneczefestési munkákat
gyors foganatosítás mellett.

Mózes Lajos
188 3-3
Debreczenben,
saját háza miklós-utca 2079- sz.

Nagy varrógép raktár.

Debreczenben a Scheer-ház alatt a „Biká“-val szemben.

Weehler és Wilson-féle
Grover és Baker-féle varrógépek,
Cirkular elastic és
Elias Hove-féle amerikai varrógépek.

nemkülönben kézi varrógépek ből és igen kitűnő m a n g o r l ó gépekből,
duszgardon felszerelt raktárunk tartunk. Az első forrással való közvetlen összeköté-
tés folytán azon kelemes helyzetben vagyunk, hogy a fennvezett gépeket ocsóbb
árakon adhatjuk, mint azok Pesten és Bécsben kaphatók.

A tökéletes tanítást díj nélkül eszközöljük, e célra rendelt külön helyiségünkben.
Részletfizetéseket elfogadunk. Valamint nálunk minden elromlott gép átvéte-
tik kijavítását végezt.

118 4-2

Ajánljuk ezen kívül nagy paplan, m a t r á c z és f i n o m p o k r ó c z
raktárunkat. Paplanok, matriczok, külön napszámban 2 n a p a l a t t e l k é s z í t-
tetnek, csekák átalakittatnak. — Ugyanott váfűzők (miederek) és napernyők, nagyva-
lasztásban kaphatók.

Röfös dívaterkeskedésünkben a Stencinger ház alatt szinte ezen szak-
mába váó cikkekkel a legjutányosabb árban ajánljuk a t. cz. közönségnek és számos
látogatását és pártfogását kérjük.

Tisztelettel

Klimó és Holvay
a „Wilson Sewing Machine Company“-nak
New-York és Clevelandből Amerikában
egyedüli képviselője Debreczenben.

Karlsbadi Mühl-Schloss- és Sprudel kutak.

Karlsbadi labdacok és sók.

A karlsbadi természetes ásványviz számos esetben bebizonyult rendki-
vüli gyógyhatásánál fogva, felül áll minden gyógyásványvizen.

Különösen a gyomor, bél, máj, lép, vesék, ivarszer-
vek, a dülmirigy kórokban, czukorbetegségben, a méh
idült bajjaiban igen ajánlható a karlsbadi víz használata.

A karlsbadi vizet otthon épen azon módon kell inni mint a kútnál. Ren-
des adag minden reggel egy palack, melyet vagy hidegen, vagy melegen 20 perc-
nyi időköz alatt kell meginni, s hacsak lehet szabadban sétálni, különben az ágyban
használva is megvan hatása. Hogy a karlsbadi víz tisztító hatása fokoztassék, egy
theás kanál sprudeliót kell bele tenni. — Hidegen használva, több oldó erővel bir.

Franzensbadi ásványmocsár-vasmocsársó és lug.

Borogatóskoz és fördőkűz Mattoni és társa ásványmocsár bányájából
Franzensbadiól. Pütszere ez a vasmocsárfördőknek, utó és előgyógymódoKNál. Igen
ajánlható ez házi használatra, idült kóroszeteknél, melyek után vérszegénység, hiá-
nyos vérképződés, a szervek és szövetek elptyhűdése, elgyengült beidegése, s a
szervek működésének lomhasága szoktak mint utóbajok beállni.

Griesshübler savanyuviz kutja.

„Otó királyforrás“ Karlsbad mellett. (osztrák selti víz.)
Legtiszább alkalikus savanyuviz, naponkint frissen töltve kapható a
Griesshübler kutigazgatóság által. Mattoni et Knoll Karlsbadban. —
Röpiratok, árjegyzékek ingyen.

210 2-12

Saját raktár: Bécsben Tuchlauben 14. sz. a. és Maximilian-utca 5. sz. a.

Sorsjegyek.

A nagyméltóságú m. k. pénz-
ügyministerium engedélye foly-
tán egy nagy
1500 frt értékű
zenélő szekrényóra
játsszatik ki.

Egy sorsjegy ára 25 kr.

Sorsjegyek kaphatók Kis z e l
István orgona-építésznel, hol
a mű is mindenkor megtekin-
hető.

Gőzmalmi közgyűlés.

Az „István“ gőzmalomtársulatnak Debreczenben a városház
nagytermében f. 1872. évi ápril 28-án d. e. 10 órákor tartandó rendes
közgyűlésére, ugy a régi, mint az új részvények birtokosai meghívattak.

212 3-3

T á r g y a k:

1. Választmányi jelentés az 1871-ik évi május 18-án tartott köz-
gyűlés óta történetéről.
2. A társulat peres ügyeinek állása.
3. Jelentés a malom műtári állásáról.
4. Kereskedelmi igazgató jelentése az 1871-ik évi üzlet eredmé-
nyéről.
5. Az 1871-ik évi osztalék mennyiségének és kiosztási idejének
meghatározása.
6. A beadandott szavazati izek összeszámítása által társulati e l n ö k
négy választmányi- és három számvizsgáló tag
választása. —

Kelt Debreczenben, az „István“ gőzmalomtársulat képviselő vá-
lasztmányának 1872. martius 28-án tartott üléséből.

Komlóssy Imre mk,
e l n ö k.

Vincze Viktor mk,
j e g y z ő.